

Kela|Fpa®

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen omavalvontaraportti

Toukokuu-elokuu 2026

Omavalvontaraportti

Kela järjestää korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon, ja Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023, valvontalaki) edellyttää, että Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen järjestäjänä julkaisee omavalvontaohjelman ja seuraa sen toteutumista. Kela julkaisee omavalvontaraportin neljän kuukauden välein.

Kela valvoo ja ohjaa järjestämäänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelua jatkuvasti. Omavalvonnan suunnittelussa ja ohjauksessa käytettävät työkalut kuvataan omavalvonnan vuosikellossa. Myös Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet ohjaavat omavalvontaa. Tutustu Kelan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen [omavalvontaohjelmaan](#).

Tutustu myös YTHS:n [omavalvontaohjelmaan](#) ja [palveluyksikkökohtaisiin omavalvontasuunnitelmiin](#).

Tämä omavalvontaraportti käsittää Kelan järjestämän korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet ajalta 1.5.-31.8.2026.

Kelan YTHS:lle asettamat tavoitteet vuodelle 2026

1

Hoitoon pääsyn toteutuminen

2

YTHS:n toiminta- ja taloustietojen raportoinnin kehittäminen

3

Opiskeluterveydenhuollon resurssien käytön optimointi

4

Ennaltaehkäisevä työ ja erityisen tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden tuki

5

YTHS:n ja hyvinvointialueiden / Helsingin kaupungin / HUS-yhtymän välisen yhteistyön kehittäminen

Omavalvonnan seurannan kohteet

Saatavuus Kela seuraa säännöllisesti, millaisessa ajassa opiskelijan yhteydenotto käsitellään sekä sitä, millaisessa ajassa YTHS:lle pääsee hoitoon. Opiskeluterveydenhuoltolaissa säädetään yhteyden saamisesta ja hoidon tarpeen arvion tekemisestä sekä hoitoon pääsystä.

Yhdenvertaisuus Kela seuraa opiskelijoiden yhdenvertaisuuden toteutumista opiskeluterveydenhuollon palveluissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi palveluiden yhdenvertaista saatavuutta ja saavutettavuutta. Kela seuraa ja arvioi näiden toteutumista muun muassa YTHS:n alueellisten hoitoon pääsytietojen avulla.

Turvallisuus ja laatu Kela seuraa YTHS:n tuottamien opiskeluterveydenhuollon palveluiden laatua ensisijaisesti saamiensa palautteiden avulla. Lisäksi palveluiden laatua seurataan ja arvioidaan mahdollisten muistutusten ja kanteluiden kautta. YTHS raportoi Kelalle turvallisuusluvuista, kuten vaaratapahtumista, kuukausittain.

Käsitteitä

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoon kuuluvat yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoille suunnatut perusterveydenhuollon tasoiset yleis- ja mielenterveyden sekä suunterveyden palvelut.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019, opiskeluterveydenhuoltolaki) säädetään yliopisto- ja ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä ja tuottamisesta. Opiskelu-terveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä tarkoitettuja palveluita. Palveluiden sisällöstä säädetään myös neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (93/2026).

Kela korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä

Kela vastaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä valtakunnallisesti. Palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta säädetään opiskeluterveydenhuoltolaissa ja terveydenhuoltolaissa.

Palveluntuottaja, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on valtakunnallinen opiskeluterveydenhuollon palveluntuottaja. Se tuottaa perusterveydenhuollon tasoiset yleisterveyden, mielenterveyden ja suun terveydenhuollon palvelut korkeakouluopiskelijoille, jotka suorittavat perustutkintoa ja jotka ovat ilmoittautuneet läsnä oleviksi.

Omavalvonta opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Omavalvonnan avulla Kela arvioi omaa toimintaansa ja kehittää sitä. Omavalvonnalla varmistetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskelu-terveydenhuollon saatavuus ja saavutettavuus, laatu ja turvallisuus sekä yhdenvertaisuus. Kela toteuttaa omavalvontaa yhteistyössä YTHS:n kanssa.

Omavalvontaohjelma opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä

Kelan on laadittava omavalvontaohjelma toiminnastaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä. Omavalvontaohjelmassaan Kela kuvaa tavat, joilla se varmistaa, että se hoitaa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisen niin, että lain vaatimukset täyttyvät. Ohjelmaan on kirjattu, miten Kela seuraa YTHS:n tuottamien palvelujen toteutumista, turvallisuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta sekä sitä, miten havaitut puutteet korjataan.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tunnusluvut vuodelta 2025

Läsnäolevaksi ilmoittautuneiden opiskelijoiden keskiarvo

310 289

Yleis- ja mielenterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 43 %

Suunterveyden palveluita käyttäneet opiskelijat 26 %

Opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset:

95 912 595,09 €

Toteutunut kansallinen opiskelijakohtainen kustannus:

305,0 €

Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitomaksu: 71,2 €

YTHS:n tekemät opiskeluympäristön tarkastukset:

19 kpl

Kelan tekemät auditoinnit:

6 kpl

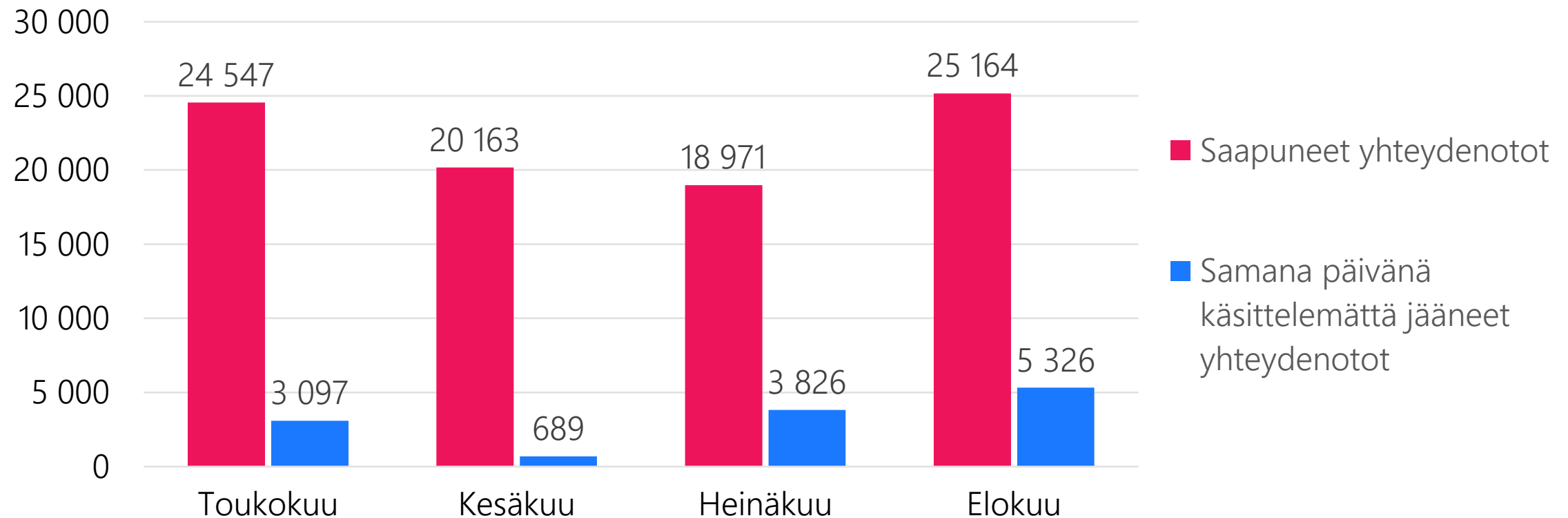
Saatavuus ja yhdenvertaisuus

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä toukokuu-elokuu 2026

Yleis- ja mielenterveys: Yhteydenotot 1.5.-31.8.2026*

*Puhelin, chat. Tiedot YTHS.

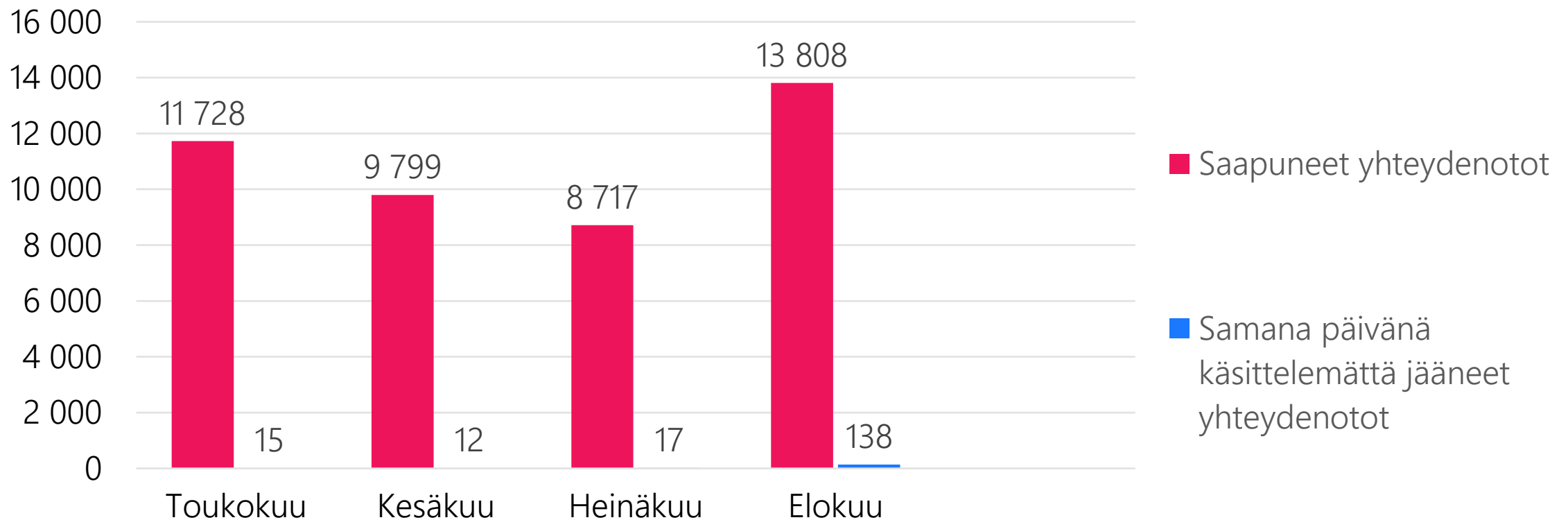
Yhteydenotot

Suunterveys: Yhteydenotot 1.5.-31.8.2026*

*Puhelin, chat. Tiedot YTHS.

Yhteydenotot

Yhteyden saaminen ja hoitoon pääsy

Opiskeluterveydenhuoltolain mukaisesti opiskelijan tulee saada arkipäivisin aukioloaikoina yhteys YTHS:n palvelupisteeseen ja yksilöllinen arvio hoidon tai tutkimuksen tarpeesta ja kiireellisyydestä tulee tehdä yhteydenottopäivänä.

[YTHS: Yhteydensaanti ja hoidon tarpeen arviointi](#)

YTHS:n on julkaistava kustakin palvelupisteestään kuukausittain yleisessä tietoverkossa edellistä kalenterikuukautta koskevat tunnusluvut siitä, miten opiskeluterveydenhuoltolain 10, 10 a ja 10 b §:ssä säädettyjen enimmäisaikojen noudattaminen toteutui. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tuottaa tunnusluvut saamiensa tietojen perusteella.

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy yleis- ja mielenterveyden palveluissa](#)

[THL: Kiireetön hoitoon pääsy suunterveydessä](#)

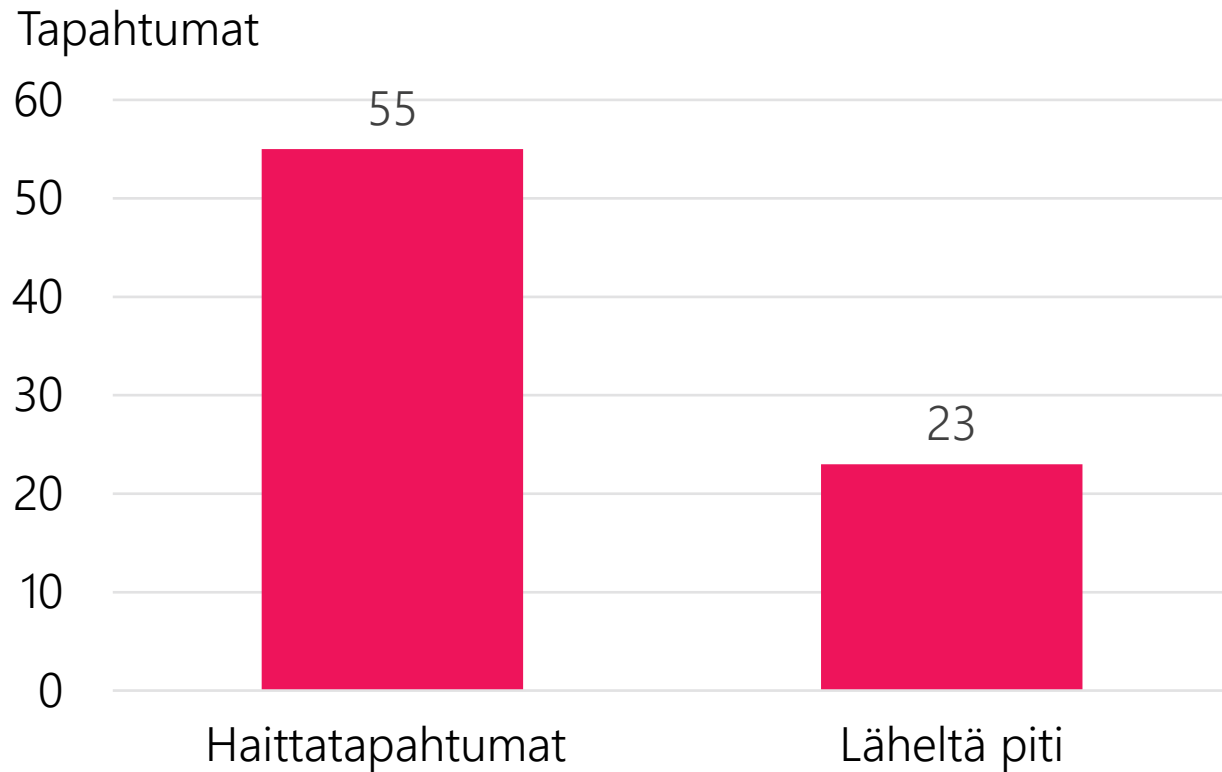

Turvallisuus ja laatu

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä toukokuu-elokuu 2026

Vaaratapahtumat 1.5.-31.8.2026*

* Tiedot: YTHS.

Vaaratapahtumat yhteensä **78 kpl**

Yleisimmät
haittatapahtuman
aiheuttajat:

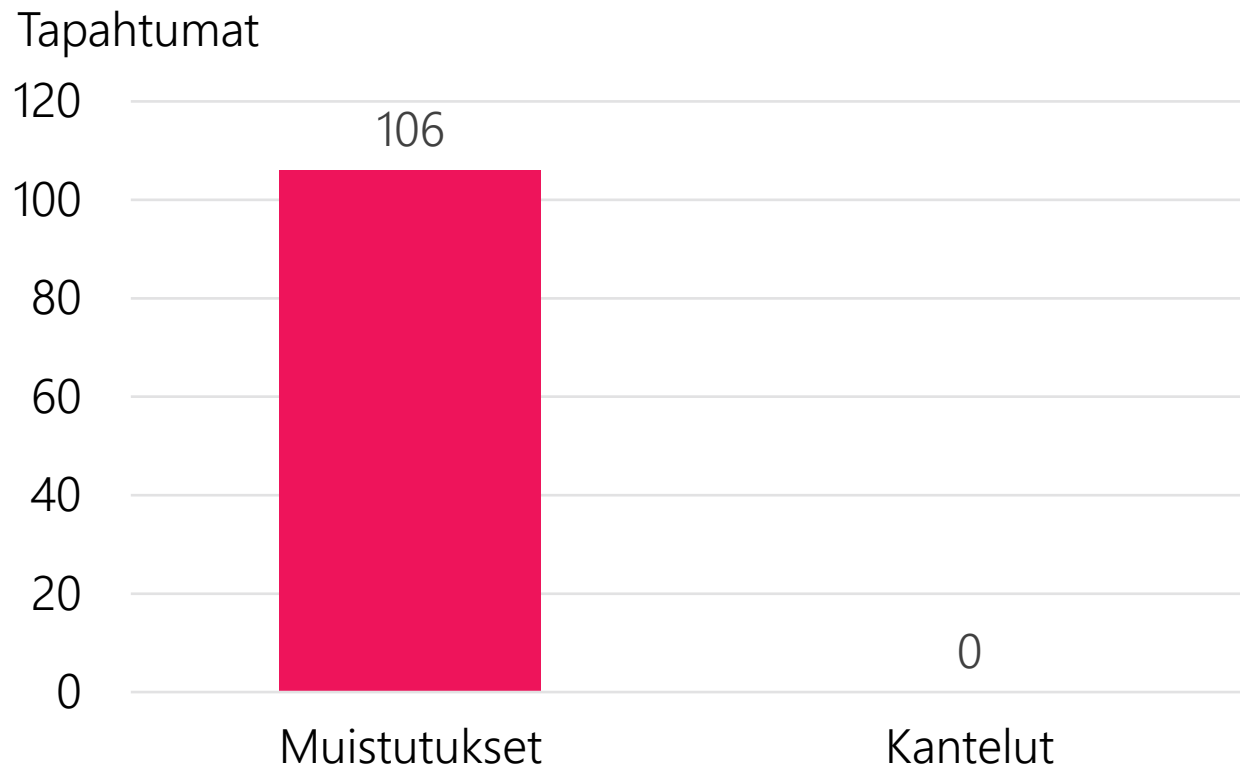
- työympäristö ja -välineet, resurssit
- toimintatavat
- kommunikointi tai tiedonkulku

Yleisimmät läheltä piti
-tapahtuman aiheuttajat:

- kommunikointi ja tiedonkulku (potilas)
- koulutus, perehdytys ja osaaminen
- lääkkeet

Muistutukset ja kantelut 1.5.-31.8.2026*

* Tiedot: YTHS.

Muistutukset ja kantelut yhteensä 106 kpl

Yleisimmät
muistutukset
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

- hoitovahinkoepäily
- tiedonkulku
potilaalle
- hoidon saatavuus ja
saavutettavuus

Yleisimmät kantelut
potilasoikeudellisen
luokittelun mukaan:

Kelalle tulleet asiakaspalautteet

Asiakaspalautteiden
määrä yhteensä
25 kpl

Palautteiden aiheet:

- **Terveystenhoitomaksu**
  - Laskun ja maksusta ilmoittamisen puute tai epäselvyys
  - Muistutukset, perintä ja viivästysmaksut
  - Maksamisen vaikeus ja huono käytettävyys
  - Riittämätön tieto maksuvelvollisuudesta
- **Palvelupisteiden ristiinkäyttömahdollisuus**
- **Palvelun saatavuus**
- **Ohjaus hyvinvointialueen palveluihin ja asiakasmaksut**

Omavalvontaohjelman toteutumisen seurannan havainnot ja toimenpiteet

Kelan omavalvontaraportti korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon
järjestämisestä toukokuu-elokuu 2026

Omavalvonnan havainnot ja toimenpiteet

Yhteyden saaminen ja arvio hoidon tarpeesta YTHS:n Kelalle toimittamien tietojen mukaan YTHS:llä on ollut haasteita käsitellä opiskelijoiden yhteydenottoja saman päivän aikana opiskeluterveydenhuoltolain 10 §:n mukaisesti. Kelan saamien tietojen mukaan YTHSDigin käyttöönotto saattaa alkuvaiheessa aiheuttaa tilapäistä ruuhkautumista yhteydenottojen käsittelyssä. Kela on edellyttänyt, että YTHS tekee tarvittavat toimenpiteet opiskelijoiden yhteyden saannin ja hoidon tarpeen arvioinnin varmistamiseksi.

Auditoinnit Tarkastelujaksolla Kela on auditoinut yhden YTHS:n palvelupisteen. Auditoinnin keskeisimmät havainnot liittyivät toiminnan raportointiin ja hoidon tarpeen arviointiin. Kela edellyttää YTHS:tä tekemään tarvittavat toimenpiteet havaintojen korjaamiseksi. Kela seuraa auditointihavaintojen korjaavien toimenpiteiden toteutumista.

Muistutukset ja kantelut Tarkastelujaksolla YTHS:lle on kirjautunut 106 muistutusta. YTHS:n mukaan kyse asiakaspalautteista, jotka ovat virheellisesti kirjautuneet muistutuksiksi järjestelmän käyttöliittymään liittyvän ongelman vuoksi. Kela on edellyttänyt, että YTHS ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin järjestelmävirheen ja kirjauskäytäntöjen korjaamiseksi.